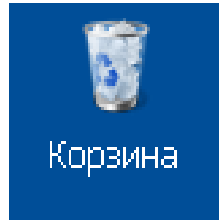
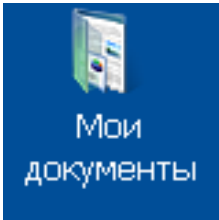
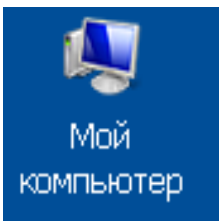

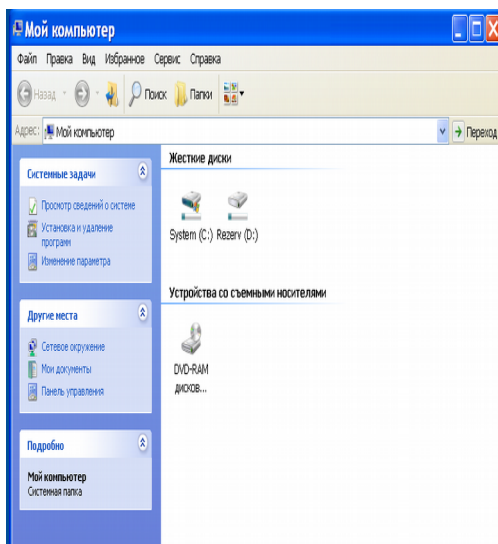
Xüsusi qovluqlar

Windows XP sisteminin tərkibində müxəlif təyinatlı bir sıra mühüm qovluqlar var ki, bunlar da sistem qovluqlarıdır. Bunlara misal *Мой компьютер*, *Мои документы*, *Корзина*, *Избранное* qovluqlarını göstərə bilərik.

Мой компьютер qovluğu-mühüm sistem qovluğudur. Kompüterin yaddaşında olan bütün qovluqların hamısı burada saxlanılır. Bu qovluğun pəncərəsi kompüterdəki bütün qovluqlara və eləcə də bütün disklərə yol açır. Qovluğun pəncərəsi yerinə yetirdiyi əməliyyatlara görə Bələdçi proqramının pəncərəsindən fərqlənir. Bu qovluq adətən iş stolunda və Bələdçi pəncərəsinin qovluqlar panelində əks olunur.

Şəkildən görüldüyü kimi pəncərənin əsas hissəsində sistemdə quraşdırılmış bütün disk daşıyıcılarının işarələri yerləşir. Bunların hər hansı birinin üzərində mausun sol düyməsi iki qat basıldıqda həmin disk açılır. Orada qovluqların ağac şəkilli strukturu ekrana çıxır.

Мой компьютер – pəncərəsinin sol panelində yerləşən *Системные задачи* (*Sistem tapşırıqları*) adlı əməllər menyusu yerləşir.

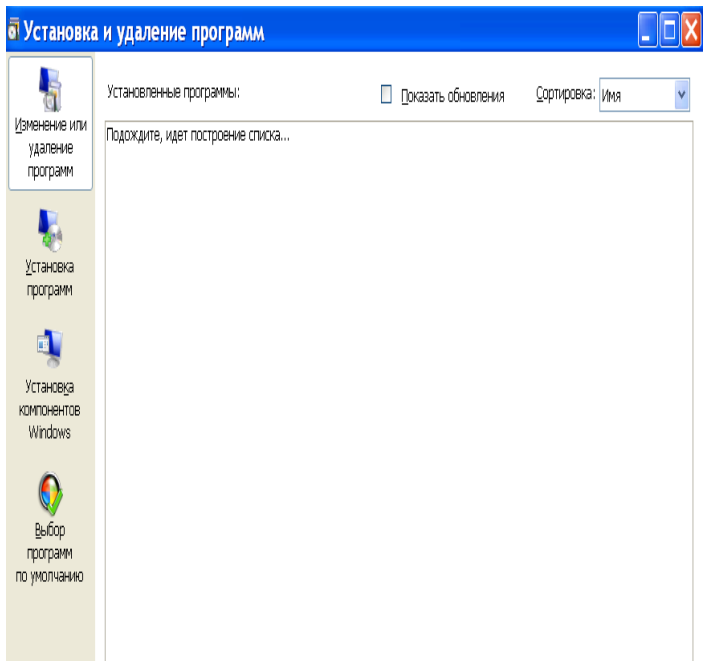
Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

Мой компьютер – рəncərəsinin sol panelində istənilən yerə sürətlə keçmək üçün nəzərdə tutulan əlaqələr yerləşir.(hiperəlaqələr).Hər hansı disk daşıyıcısı haqqında məlumat almaq üçün Мой компьютер рəncərəsində onu seçmək kifayətdir.

Просмотр сведений о системе - əmri Свойства системы рəncərəsini ekrana çıxarır.

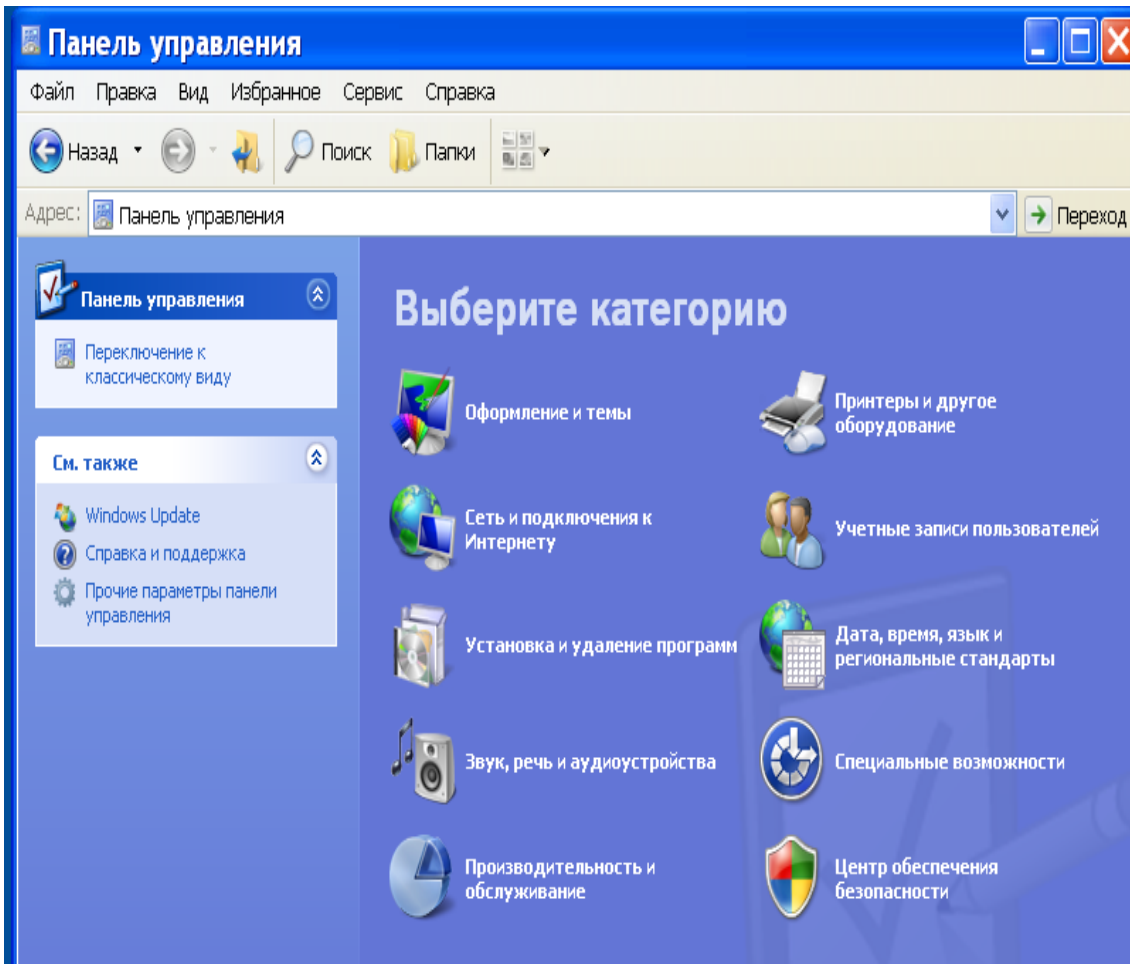
Burada sistemin xüsusiyyətlərinə baxmaq və sistemin bütün qurğularının sazlanma parametrlərini dəyişmək mümkündür.Bu əməliyyatı Мой qovluğunun kontekst menyusunda yerləşən Свойства əmri ilə açılan рəncərədəki əmrlər vasitəsilə də yerinə yetirmək olar.

Установка и удаление əmri ilə açılan рəncərədə yerləşən əmrlər vasitəsilə müxtəlif proqramları sistemdə quraşdırmaq yeniləşdirmək və ya onları sistemdən ləğv etmək mümkündür

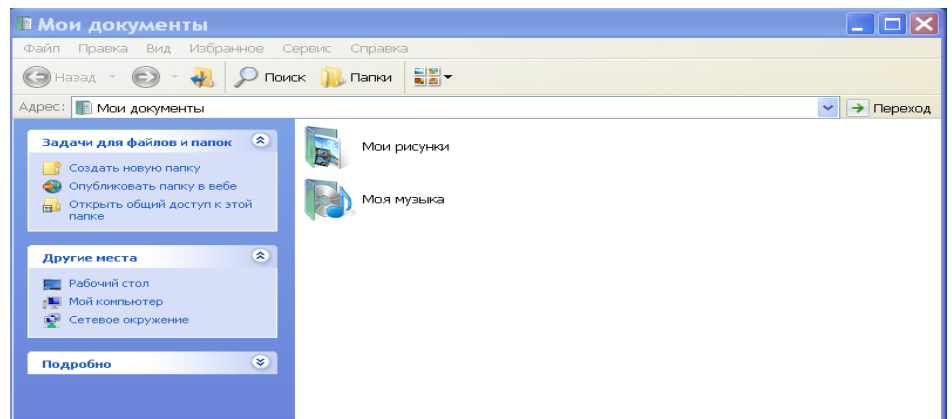
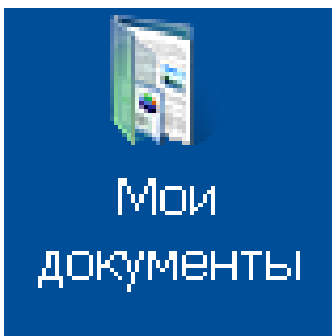
Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

Изменение параметра - əmri sistemdə istənilən zaman sazlama işləri aparmağa imkan verən Панель управление рəncərəsini ekrana çıxarır.

Мои документы- bu qovluq istifadəçinin istənilən sənədini saxlamaq üçündür. Мои документы- qovluğunun рəncərəsini iki üsulla açmaq olar.

1. İşçi stolunda kontekst menyudan istifadə etməklə
 2. Bələdçi рəncərəsinin qovluqlar panelində bu qovluğu seçməklə
- Onun daxilində iki xüsusi qovluq yerləşir.

Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

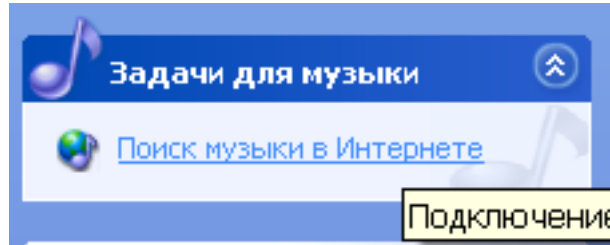
Bu qovluqlar musiqi və qrafik faylların saxlanması üçündür.

Моя музыка – qovluğu alt qovluqdur. Ondan istifadəçinin audiofayllarını saxlamaq üçün istifadə edilir. Qovluq pəncərəsinin sol panelində audiofaylları idarə etmək üçün Musiqi üçün tapşırıqlar əmrlər menyası yerləşir.

İstifadəçi zəruri musiqi əsərlərini internetdən də əldə edə bilər. Bunun üçün sol paneldə yerləşən İnternetdə musiqi axtarmaq əmrindən istifadə edilir.

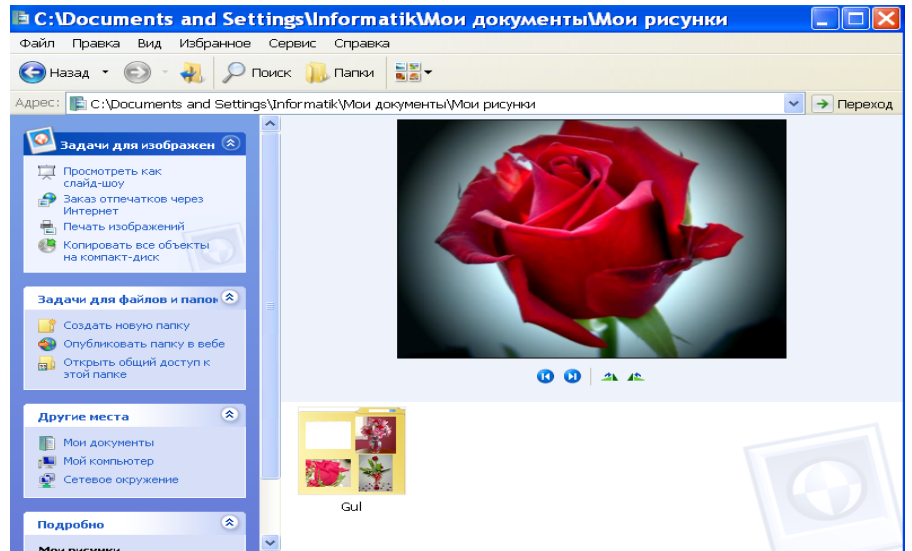
Моя музыка

Мои рисунки – qovluğu alt qovluqdur və qrafiki faylları saxlamaq üçündür.

Мои рисунки

Qovluqda saxlanılan qrafiki fayllar susmaya görə müvafiq təsvirin kiçildilmiş kopyaları şəklində ekranda əks olunur. Eyni zamanda ekranın yuxarisında ilkin görünüş oblastı adlanan xüsusi hissədə həmin təsvir böyüdülmüş formada ,xüsusi idarəetmə düymələri ilə birlikdə əks olunur. Təsvirin altında verilmiş idarəedicilərin konkret şəklini görünüşünü idarəetmək üçün nəzərdə tutulur.

Quliyeva Səlimə

12.08.2016

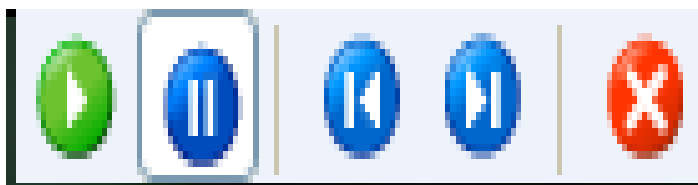
Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

Bu düymələr müvafiq olaraq növbəti və əvvəlki şəkillərin görünüşlərini əks etdirmək,şəkili saat əqrəbinin hərəkəti istiqamətində və əksinə döndərmək üçün istifadə edirlər.

Əmri şəkillərə slayd-şou kimi baxmağa imkan verir.Yəni bu qovluqdakı qrafik təsvirlər ekranda müəyyən intervallarla bir- birinin ardınca nümayiş etdirilir.

Təsvirlərin ardıcıl nümayiş etdirildiyi sistem pəncərəsinin yuxarı sağ küncündə onun xüsusi idarəedici düymələri əks olunur.Bu düymələr aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir.

Начать показ слайдов

Приостановить показ слайдов

Предыдущий рисунок

Следующий рисунок

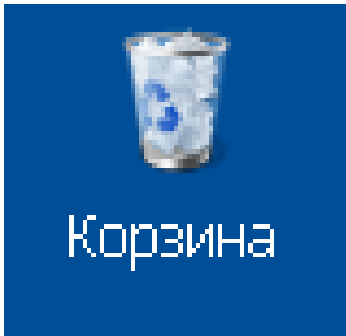

Закрытие активного окна

Мои рисунки – qovluğunda saxlanılan qrafik təsvirləri çapa vermək olar, hətta İnternet şəbəkəsindən hazır şəkillər də götürmək mümkündür.

Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

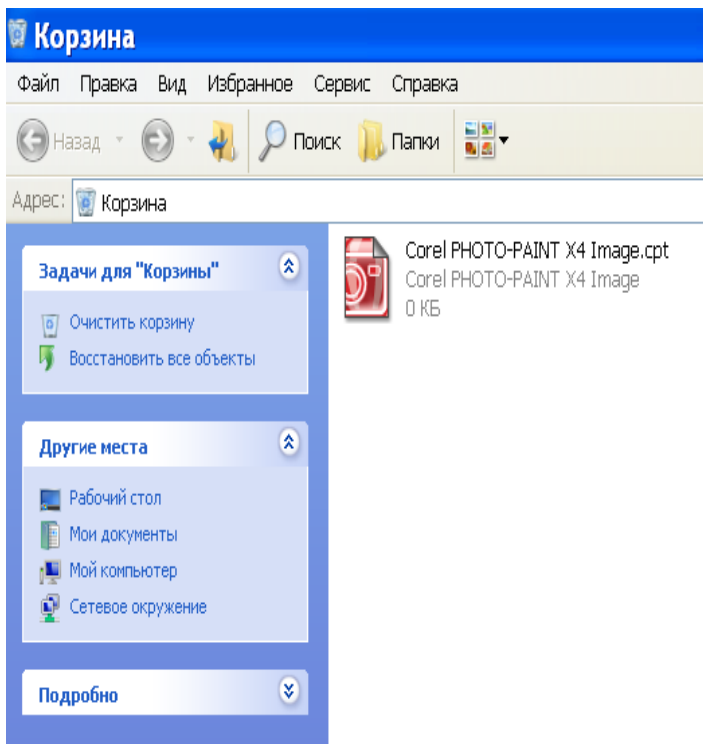
Fayl obyektləri ləğv edilərkən onlar işçi stolunda əks olunan Korzina adlı xüsusi qovluqda yerləşdirilir.

Bəzi hallarda fayl obyektləri səbətə düşür. O cümlədən, fayl obyektləri çevik disklərdən, şəbəkə disklərindən və sıxılmış ZIP-qovluqlardan ləğv olunduqda səbətə düşmədən birbaşa silinir.

Ləğv olunmuş obyektləri bu qovluqdan bərpa etmək olar. Yəni, təsadüfən və ya səhvən ləğv olunmuş sənədlərin bərpa olunması üçün istifadəçiyə əlavə imkan verilir.

Korzina qovluğunun pəncərəsinin quruluşu da adi qovluq pəncərələrinin quruluşu ilə eynidir. Fərq ondadır ki, bu qovluqdakı obyektlər başqa qovluqlardan ləğv olunmuşlardır. Fayl obyektlərini aşağıdakı qayda ilə bərpa etmək olar.

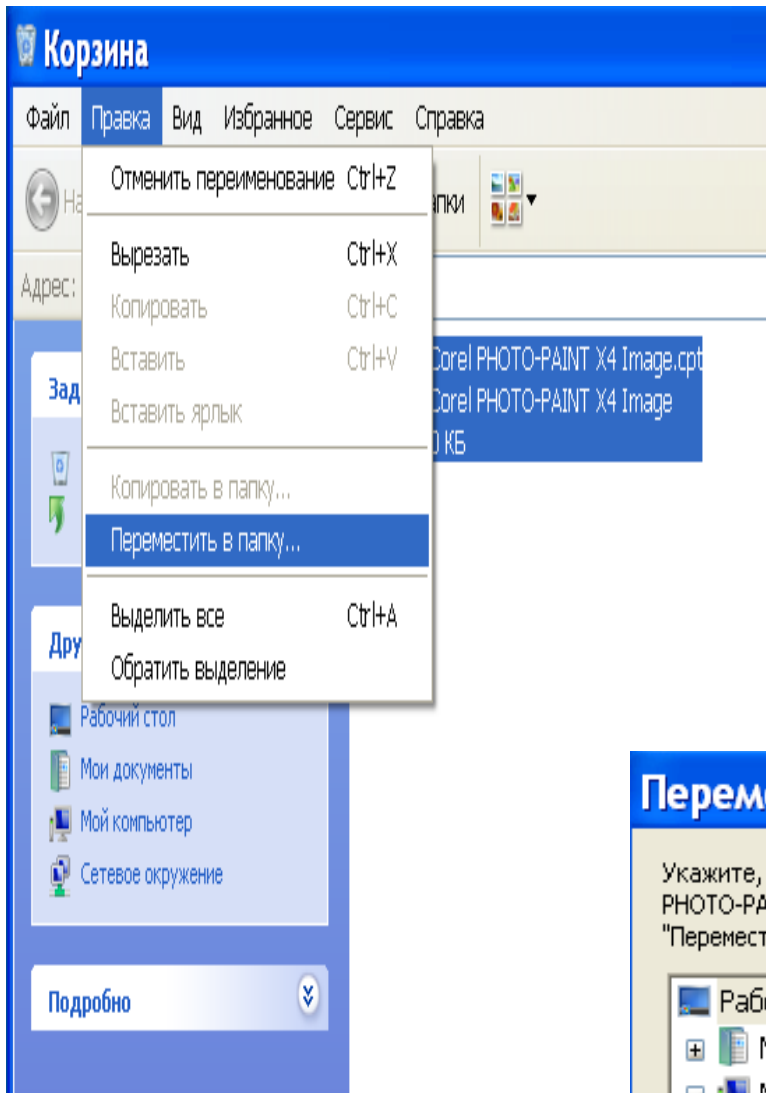
1. Korzina qovluğu açılır.
2. Bərpası nəzərdə tutulan fayl obyektini seçilir.
3. Fayl menyusundan və ya seçilmiş faylın kontekst menyusundan Восстановить əmri icra olunur və pəncərə bağlanır.

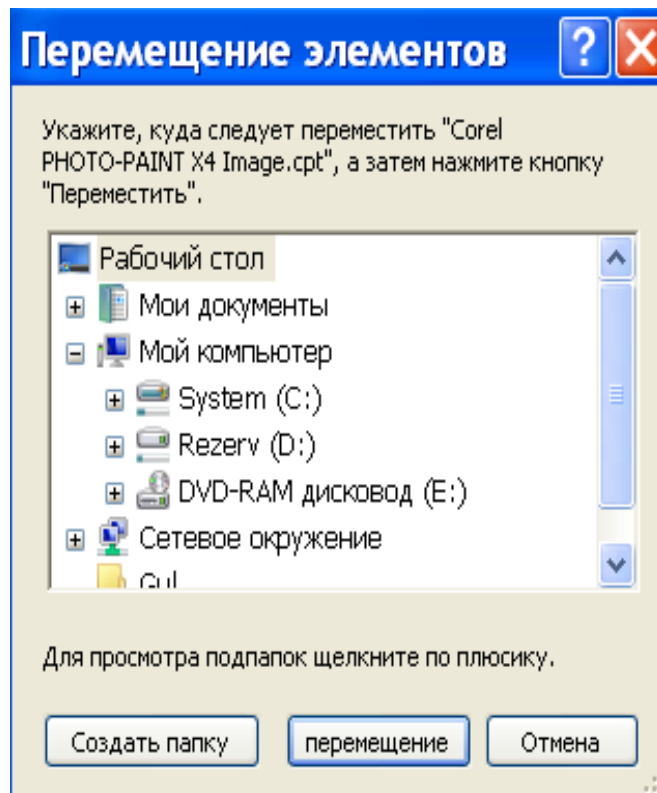
Səbətdəki bütün obyektləri bərpa etmək üçün bu qovluğu açmaq və sol paneldəki Восстановить все объекты əmrini seçmək lazımdır. Bu əməliyyatlar icra olunarkən hər bir fayl obyektini avtomatik olaraq ləğv olunduğu qovluqda bərpa olunur. Əgər fayl obyektləri bərpa olunan vaxt həmin qovluq mövcud deyilsə, Windows onun yaradılmasını təklif edir.

Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

Fayl obyektlərini təkcə öz yerlərinə deyil, həm də istənilən bir yerə bərpa etmək olar. Bunun üçün Korzina rəncərəsindən tələb olunan obyekt seçib, Правка menyusundan Переместить в папку əmrini seçirik.

Bu zaman ekrana Перемещение элементов rəncərəsi açılır. Həmin rəncərədən Перемещение əmərini sıxırıq.

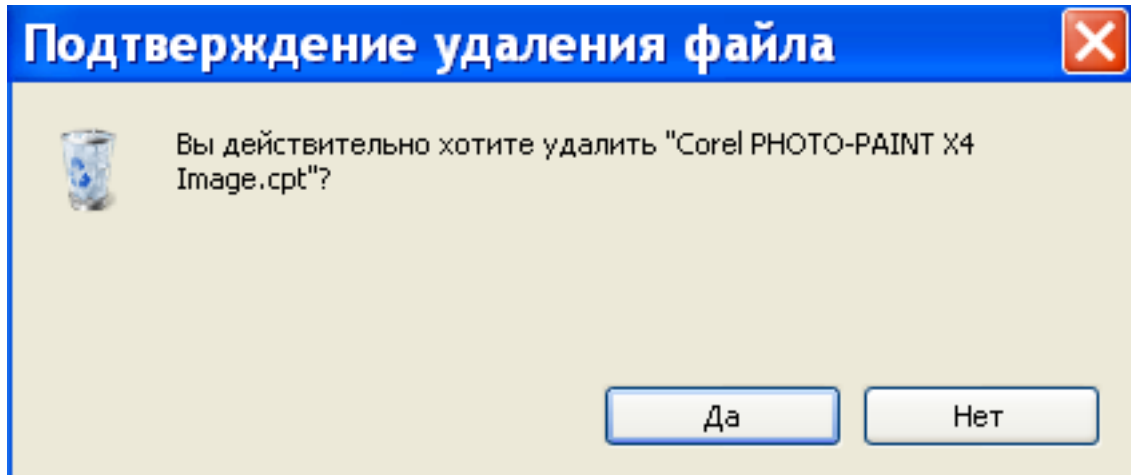

Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

Digər qovluqlar kimi Korzina qovluğu da diskdə yerləşir. Bu qovluqdakı obyektlər diskdə müəyyən yer tutur. Qovluğun həcmi qəbul olunmuş normanı aşan halda sistem avtomatik olaraq qovluqda təmizləmə işləri aparır. Əməliyyat aşağıdakı kimi aparılır.

1. Qovluğun kontekst menyusu açılır. Oradan Очистить корзину əmri seçilir.

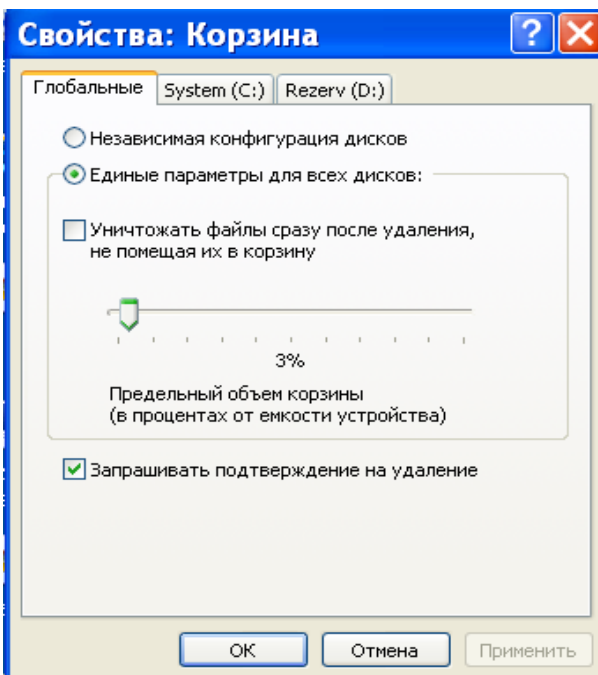
Ekranı Подтверждение удаления файла rəncərəsi açılır. Əməliyyatı başa çatdırmaq üçün Да və Нет düyməsi basılır.

Korzina qovluğundan ayrı-ayrı fayl obyektlərini silmək üçün aşağıdakı addımlar icra olunur.

1. Qovluq açılır.
2. Silinməsi nəzərdə tutulan fayl obyekti seçilir.
3. Fayl menyusundan Удалить əmri icra olunur. Və yaxud da klaviaturadan Delete düyməsi sıxılır.

Korzina qovluğunun da digər qovluqlar kimi öz xüsusiyyətləri var.

Qovluğun xüsusiyyətlərinə baxmaq və dəyişmək olar. Bunun üçün qovluğun kontekst menyusu açılır. Oradan Свойства əmrini seçirik. Ekranı Свойства Корзина rəncərəsi açılır.

Ekranı əks olunan Глобальные səhifəsində disk yaddaşının həcmi təyin etmək olar. Səbət həcmi diskin ümumi həcmi 10%-ə qədərdir. Bu həcm tutulan zaman səbətdə saxlanılan köhnə fayllar avtomatik ləğv olunmağa başlayır. bütün disklərdə səbətlərin ölçüsünün eyni olması üçün Единые параметры для всех дисков rejimini seçmək lazımdır. Kompüterdə bir neçə məntiqi disklər olan halda

Bakı Biznes və Kooperasiya Kolleci

dialog pəncərəsində bunların hər biri üçün nəzərdə tutulan pəncərə əlavəsini açmaqla səbət üçün ayrılan müvafiq disk yaddaşının həcmi təyin etmək olar. Bunun üçün Глобальные səhifəsində Независимая конфигурация дисков parametrini aktivləşdirmək lazımdır. Bundan sonra hər bir diskə müvafiq pəncərə əlavəsinə keçmək və tənzimləyicidən istifadə edərək səbətin yaddaş ölçüsünü təyin etmək olar. Parametrlər təyin edildikdən sonra OK düyməsi basılır.

Глобальные səhifəsində Уничтожать файлы сразу после удаления, не помещая их в корзину parametrini seçildikdə fayl obyektləri Delete əmri icra olunan kimi səbətə düşmədən birbaşa ləğv olunur. Bu parametrin seçilməsi ilə səbət üçün ayrılan yaddaş oblastı avtomatik olaraq sıfır faiz həcmində təyin edilir.

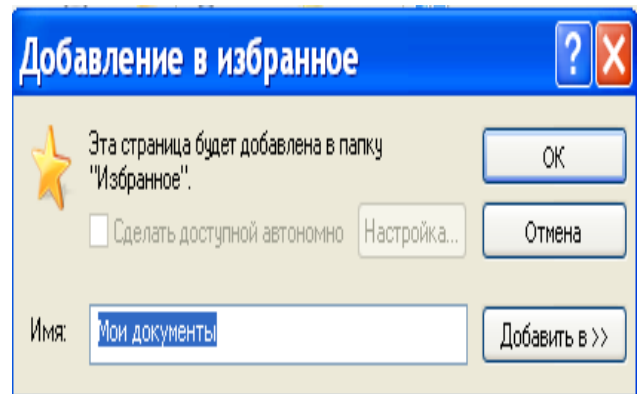
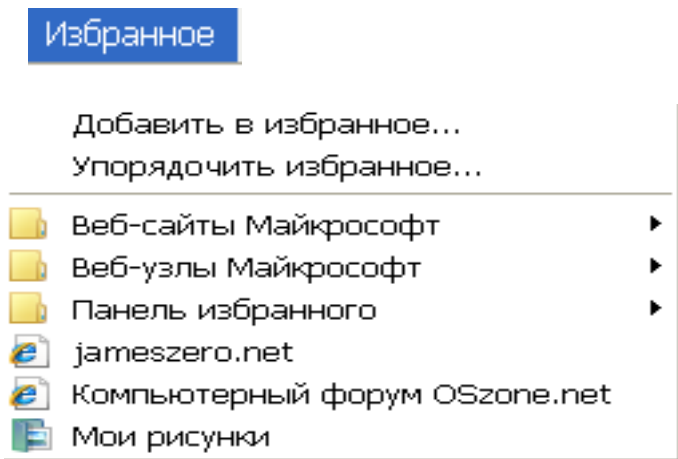
Windows sistemi obyektlər ləğv olunarkən bu barədə istifadəçiyə həmişə sorğu ilə müraciət edir. Bu sorğunun tənzimlənməsi üçün dialog pəncərəsində xüsusi parametr nəzərdə tutulur.

Глобальные səhifəsində Запрашивать подтверждение на удаление parametrini aktiv olmasa Delete əmri icra olunarkən fayl obyektlərinin ləğv olunması barədə xəbərdarlıq pəncərəsi ekrana çıxır və obyektlər heç bir sorğu verilmədən ləğv olunur.

Избранное- mühüm sistem qovluğudur. Bu qovluqda zəruri veb – səhifələrə keçid üçün nəzərdə tutulan İnternet əlaqələrini, eləcə də başqa fayl obyektlərinin etiketlərini saxlamaq olar. Bu qovluqdan istifadə olunması mühüm informasiyalara girişi asanlaşdırır. İş prosesində eyni bir sənədi dəfələrlə açmaq üçün onu Избранное qovluğunda yerləşdirmək olar. Sonra həmin sənədə Bələdçi pəncərəsində Избранное panelindən və ya Избранное menyusundan müraciət etmək olar.

İstənilən qovluğ İ Избранное qovluğuna yerləşdirmək üçün aşağıdakı əməllər yerinə yetirilir.

1. Bələdçinin sol panelində tələb olunan qovluq seçilir.
2. Избранное menyusunun Добавить в избранное əmri icra olunur. Ekrana Добавление в избранное pəncərəsi açılır. Имя sətirində seçilən qovluq əks olunur və OK düyməsi sıxılır.

Qovluq etiketlərinin, eləcə də əlaqələrin Избранное qovluğuna yerləşdirilməsini nizamlamaq olar. Yəni, onların qarşılıqlı yerləşmə vəziyyətini və adlarını dəyişmək, eləcə də onları ləğv etmək olar. Bu əməliyyatlar Упорядочить избранное əmri ilə yerinə yetirilir.